

**REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA
Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

Klasa: 310-02/15-01/206

Urbroj: 371-01/15-05

Zagreb, 31. kolovoza 2015.

Na temelju članka 29. točke 20. i članka 32. stavka 2. Zakona o tržištu električne energije („Narodne novine“, broj 22/13), Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 18. sjednici Upravnog vijeća održanoj 31. kolovoza 2015. donijela

ODLUKU

1. Daje se prethodna suglasnost energetskom subjektu Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb na prijedlog Godišnjeg izvješća o sigurnosti opskrbe hrvatskog EES-a za 2014. godinu, koji je energetski subjekt Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb, dostavio Hrvatskoj energetskoj regulatornoj agenciji uz dopise broj i znak: 33/1977/15TT, od 18. svibnja 2015. i broj i znak: 33/2791/15.AA, od 16. srpnja 2015.
2. Ova Odluka dostavit će se Ministarstvu gospodarstva.
3. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
4. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Hrvatska energetska regulatorna agencija (dalje: HERA) je dopisom, klasa: 310-02/15-01/206, urbroj: 371-06/15-01, od 24. travnja 2015. od energetskog subjekta Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb (dalje: HOPS) zatražila godišnje izvješće o praćenju sigurnosti opskrbe električnom energijom u prijenosnom sustavu za 2014. godinu. HOPS je dopisom broj i znak: 33/1977/15TT, od 18. svibnja 2015. dostavio HERA-i na prethodnu suglasnost prijedlog Godišnjeg izvješća o sigurnosti opskrbe hrvatskog EES-a za 2014. godinu.

U skladu s člankom 29. točkom 20. Zakona o tržištu električne energije ("Narodne novine", broj 22/13) (dalje: ZoTEE), operator prijenosnog sustava odgovoran je za praćenje

sigurnosti opskrbe električnom energijom u prijenosnom sustavu, uz obvezu izdavanja godišnjeg izvješća temeljem prethodne suglasnosti HERA-e.

Nadalje, članak 32. stavak 2. ZoTEE propisuje obvezu operatora prijenosnog sustava da najkasnije do 30. travnja tekuće godine objavi uz prethodnu suglasnost HERA-e godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u prijenosnom sustavu za prethodnu godinu na temelju kojeg Ministarstvo gospodarstva izrađuje vlastito godišnje izvješće o stanju sigurnosti opskrbe električnom energijom i očekivanim potrebama za električnom energijom u Republici Hrvatskoj.

Člankom 27. stavkom 3. Zakona o energiji ("Narodne novine", broj 120/12, 14/14) propisano je da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva gospodarstva, koje je pribavilo mišljenje HERA-e, jednom godišnje, do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu, daje i javno objavljuje izvješće o stanju sigurnosti opskrbe energijom i očekivanim potrebama za energijom koje sadrži:

- pogonsku sigurnost mreže,
- predviđanje bilance proizvodnje i potrošnje za iduće petogodišnje razdoblje,
- očekivano stanje sigurnosti opskrbe za idućih pet do petnaest godina od datuma izvješća,
- investicijske planove operatora prijenosnog sustava i drugih subjekata u prijenosnu mrežu/transportni sustav (za koje su takvi planovi poznati) za idućih pet ili više godina koji će obuhvatiti i izgradnju prekograničnih vodova,
- načela upravljanja zagušenjima u mreži, u skladu s međunarodnim pravilima,
- postojeće i planirane vodove prijenosne mreže/transportnog sustava,
- očekivani razvoj proizvodnje, opskrbe, prekograničnih razmjena i potrošnje, uzimajući u obzir mjere upravljanja potrošnjom i
- područne, nacionalne i europske ciljeve održivog razvoja, uključujući međunarodne projekte.

U dostavljenom Godišnjem izvješću o sigurnosti opskrbe hrvatskog EES-a za 2014. godinu (dalje: Godišnje izvješće) HOPS je analizirao:

- potrošnju hrvatskog elektroenergetskog sustava te maksimalno i minimalno opterećenje i usporedio s raspoloživosti proizvodnih kapaciteta te prekograničnih prijenosnih kapaciteta,
- neisporučenu energiju na prijenosnoj mreži,
- važnije pogonske događaje koji su doveli do raspada dijela mreže: Gorski kotar (2. veljače - 3. veljače 2014.) i Slavonija (14. svibnja 2014.),

te rezimirao da se električna energija u hrvatskom elektroenergetskom sustavu osigurava proizvodnim kapacitetima i uvozom iz susjednih zemalja što je dostatno za osiguravanje potrebnih količina električne energije krajnjim kupcima.

Međutim, HERA je zaključila da dostavljeno Godišnje izvješće nije zadovoljavajuće jer se HOPS usredotočio na usko područje sigurnosti opskrbe električnom energijom odnosno na dostatnost raspoloživih proizvodnih kapaciteta i raspoloživih prekograničnih kapaciteta da pokrije maksimalno opterećenje hrvatskog elektroenergetskog sustava. Jednako tako, u Godišnjem izvješću analizirana je samo 2014. godina, bez analize budućeg razdoblja (srednjoročna i dugoročna sigurnost opskrbe).

S obzirom na navedeno, HERA je dopisom klasa: 310-02/15-01/206, urbroj: 371-06/15-03, od 11. lipnja 2015. od HOPS-a zatražila nadopunu te navela da je sukladno odredbama Direktive 2005/89/EZ od 18. siječnja 2006. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe električnom energijom i

ulaganja u infrastrukturu (dalje: Direktiva) te dobre prakse u Europskoj uniji, dostavljeno Godišnje izvješće potrebno dopuniti uvažavajući sljedeće:

- Napraviti analizu kratkoročne sigurnosti opskrbe koja se odnosi na pogonsku sigurnost prijenosnog sustava, srednjoročne sigurnosti opskrbe (adekvatnost sustava za iduće petogodišnje razdoblje) i dugoročne razine sigurnosti opskrbe (do 2030. godine).
- Analiza kratkoročne sigurnosti opskrbe između ostalog treba sadržavati:
  - mjere za osiguranje pogonske sigurnosti te ograničenje većih poremećaja u prijenosnom sustavu (rezervni kapacitet, kriterij N-1, upravljanje potrošnjom, lista proizvodnih jedinica koje pružaju pomoćne usluge poput otočnog pogona, crnog starta i sl.);
  - kriterije prema kojima se vrši ograničavanje opskrbe u izvanrednim situacijama, u skladu s člankom 4. stavkom 4. Direktive;
  - donošenje Plana obrane od velikih poremećaja, temeljem poglavlja 4.1.4.7. Ograničenje velikih poremećaja u sustavu, stavka 3. Mrežnih pravila elektroenergetskog sustava ("Narodne novine", broj 36/06);
- U analizi srednjoročne sigurnosti opskrbe između ostalog potrebno je:
  - analizirati adekvatnost proizvodnje električne energije koja podrazumijeva sposobnost proizvodnje da zadovolji potrebe potrošnje elektroenergetskog sustava (održavanje bilance nabave i potrošnje električne energije, maksimalno opterećenje elektroenergetskog sustava, grupirati proizvodne jedinice po starosti i po tipu izvora uz dodatnu podjelu po tipu fosilnog goriva - ugljen, prirodni plin i sl.);
  - analizirati adekvatnost prijenosne mreže koja se promatra kao sposobnost prijenosa tokova snaga kroz prijenosnu mrežu (duljina vodova po naponskim razinama, starost vodova i drugih elemenata prijenosne mreže, prekogranični kapaciteti, održavanje prijenosne mreže - revitalizacije, rekonstrukcije i sl.);
  - uz ostvarene iznose za 2014. godinu, izraditi i projekcije za sljedećih 5 godina;
  - u projekcijama uključiti razvoj proizvodnih kapaciteta (izlazak iz pogona, rekonstrukcije, gradnja novih postrojenja), razvoj prekograničnih kapaciteta te kretanje potrošnje električne energije i maksimalnog opterećenja sustava (u ovisnosti o vremenskim uvjetima, ekonomskim i drugim pokazateljima);
  - u projekcijama potrošnje i opterećenja prijenosnog sustava također uzeti u obzir i navesti mjere energetske učinkovitosti i ostale mjere upravljanja potrošnjom koje ublažuju porast potrošnje i opterećenja i s time potrebu za pojačanjem prijenosne mreže;
  - prikazati investicije u prijenosni sustav u promatranom petogodišnjem razdoblju (grupno te eventualno spomenuti neke važnije projekte);
  - spomenuti eventualne međunarodne projekte koji izravno utječu na sigurnost opskrbe hrvatskog elektroenergetskog sustava;
  - navesti mjere i investicije potrebne za daljnje priključenje proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije, poglavito varijabilnih izvora poput vjetra;
- Analiza dugoročne sigurnosti opskrbe između ostalog treba sadržavati:
  - opis adekvatnosti prijenosnog sustava da zadovolji potrebe potrošnje elektroenergetskog sustava za dulje vremensko razdoblje (5 do 15 godina);
  - opis sigurnosti primarnih izvora energije (hidrologija, dobava/dostupnost fosilnih goriva, integracija obnovljivih izvora i sl.);
- Opisati utjecaj postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije na sigurnost opskrbe (uključujući utjecaj na postrojenja koja koriste konvencionalne izvore energije).
- Uvrstiti grafički prikaz hrvatskog prijenosnog sustava.
- Grupirati podatke te izraditi njihov grafički prikaz gdje je to moguće.
- Kod srednjoročnih i dugoročnih projekcija po potrebi predvidjeti različite scenarije.

- Vezano uz već dostavljene podatke, potrebno je:
  - Tablicu 1. dostavljenog Godišnjeg izvješća nadopuniti s raspoloživosti prijenosne mreže;
  - U zaključnim razmatranjima osvrnuti se i na buduće razdoblje;
  - U Prilogu 1. dodati još proizvedenu električnu energiju u 2014. godini te prosječni faktor opterećenja;
- Definirati korištene kratice na kraju dokumenta.

Također je predloženo da se pri izradi novog Godišnjeg izvješća uvaže referentni dokumenti (Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 130/09), Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije do 2020. godine, Master plan („Potrebna izgradnja novih elektroenergetskih objekata i postrojenja u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2001. do 2020. godine“, EIHP, 2001.), ENTSO-e „System Adequacy forecast 2009-2020“, godišnja izvješća Ministarstva Gospodarstva "Energija u Hrvatskoj", Godišnja izvješća Hrvatske energetske regulatorne agencije i sl.).

Predložena je konzultacija s energetskim subjektom HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., koji također priprema Godišnje izvješće o praćenju sigurnosti opskrbe električnom energijom u distribucijskom sustavu za 2014. godinu, kao i s ostalim subjektima koji raspolažu potrebnim podacima.

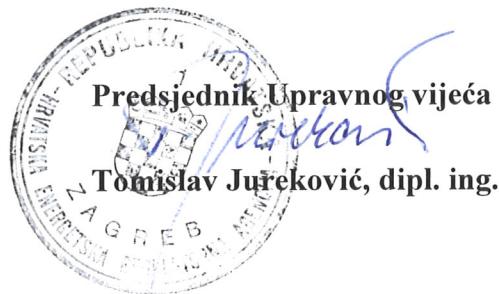
Jednako tako, dana 7. srpnja 2015. djelatnici HERA-e održali su sastanak s predstavnicima HOPS-a na temu Godišnjeg izvješća gdje su dodatno pojasnili pojedine točke dopisa u kojem se traži nadopuna.

Dopisom broj i znak: 33/2791/15.AA, od 16. srpnja 2015. HOPS je dostavio Godišnje izvješće koje je nadopunjeno s:

- opisom i shemom hrvatskog elektroenergetskog sustava (duljina vodova i broj elemenata mreže po naponskim razinama) te opisom interkonekcija s elektroenergetskim sustavima susjednih država,
- mjerama za sigurnost opskrbe - Plan obrane od velikih poremećaja koji je donesen 2010. godine, u skladu s odredbama Mrežnih pravila elektroenergetskog sustava ("Narodne novine", broj 36/06),
- osvrtom na sigurnost opskrbe u budućem razdoblju gdje se navode dokumenti povezani sa sigurnošću opskrbe električnom energijom, uključujući desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže, te se definira kratkoročna, srednjoročna i dugoročna sigurnost opskrbe,
- osvrtom na buduće razdoblje u zaključnim razmatranjima.

Slijedom navedenoga, HERA daje prethodnu suglasnost na Godišnje izvješće kako je odlučeno u točki 1. izreke ove Odluke, s napomenom da se u budućim izvješćima neizostavno koriste smjernice navedene u dopisu HERA-e klasa: 310-02/15-01/206, urbroj: 371-06/15-03, od 11. lipnja 2015. i u obrazloženju ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljaju na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije te je stoga odlučeno kao u točki 2. izreke ove Odluke.

Dostaviti:

1. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. Kupska 4, Zagreb
2. Ministarstvo gospodarstva, Ul. grada Vukovara 78, Zagreb
3. Arhiva sjednica Upravnog vijeća
4. Pismohrana, ovdje

Co.

1. Članovi Upravnog vijeća
2. Direktori Sektora

đz
LH